

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [\[et\]](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

[estónčina](#)

Swipe to change

Výživné na rodinu

Estónsko

1 Čo znamenajú pojmy „výživné“ a „vyživovacia povinnosť“ v praxi? Ktoré osoby majú povinnosť platiť výživné inej osobe?

Vyživovacia povinnosť je podľa estónskej ústavy povinnosť rodiny zabezpečiť svojich členov, ktorí potrebujú pomoc.

Výživné je suma, ktorej vyplácanie nariaďuje súd, a to väčšinou v pravidelných intervaloch a v peňažnej forme. Na žiadosť oprávnenej osoby môže súd v niektorých prípadoch nariadiť vyplatenie vyživovacej povinnosti ako jednorazovej sumy. Osoba povinná platiť výživné na maloleté dieťa môže požiadať o možnosť plniť vyživovaciu povinnosť nepeňažným spôsobom, pokiaľ na to má oprávnený dôvod.

Vo všeobecnosti platí, že vyživovaciu povinnosť voči osobe, ktorá potrebuje pomoc, majú predkovia a potomkovia danej osoby prvého a druhého stupňa – inými slovami, dospelé dieťa, rodič a starý rodič sú povinní navzájom sa zabezpečiť. Manželia sú takisto povinní spoločne vyživovať svoju rodinu prostredníctvom svojej práce a majetku, čo zahŕňa činnosti smerujúce k pokrytiu nákladov na spoločnú domácnosť a k uspokojeniu zvyčajných a mimoriadnych potrieb druhého manžela a ich detí. Povinnosť platiť výživné osobe, ktorá potrebuje pomoc, sa môže vzťahovať aj na rozvedeného manžela alebo osobu, s ktorou daná osoba nevstúpila do manželstva, ale má s ňou dieťa.

Výživné sa vypláca vo forme dávky od rodiča maloletého dieťaťa, najmä ak rodič nežije s dieťaťom alebo ak sa nepodieľa na jeho výchove. Rozvedený manžel osoby, ktorá potrebuje pomoc, je povinný platiť výživné predovšetkým v prípade, ak táto osoba po rozvode nie je vzhľadom na povinnosť starať sa o dieťa schopná zabezpečiť si živobytie alebo ak potrebuje pomoc vzhľadom na svoj vek alebo zdravotný stav. Osoba, ktorá má dieťa s osobou, ktorá potrebuje pomoc, je povinná platiť výživné počas 12 týždňov od narodenia dieťaťa, ako aj neskôr, ak táto osoba potrebuje pomoc v dôsledku zdravotných problémov spôsobených výchovou dieťaťa, tehotenstvom alebo pôrodom.

2 Do akého veku môže dieťa poberať výživné? Existujú odlišné predpisy týkajúce sa výživného, ktoré sa vzťahujú na maloleté a dospelé osoby?

Vek plnoletosti je 18 rokov a osoba mladšia ako 18 rokov je maloleté dieťa. Maloleté dieťa je oprávnené na výživné, pričom povinnosť zabezpečiť dieťa majú najmä jeho rodičia, a to rovným dielom. Dieťa, ktoré dosiahlo vek 18 rokov a pokračuje v štúdiu podľa osnov pre základné alebo stredné školy na základnej škole, vyššej strednej škole alebo v inštitúcii odborného vzdelávania, je takisto oprávnené na výživné, ale len dovtedy, kým nedosiahne vek 21 rokov.

Ostatní predkovia alebo potomkovia, ktorí nie sú schopní zabezpečiť si živobytie, majú nárok na výživné, ak sa stanovia, že potrebujú pomoc.

3 Mám podať návrh na určenie výživného na príslušný orgán alebo na súd? Aké sú hlavné prvky tohto postupu?

Rodič maloletého dieťaťa môže byť povinný plniť vyživovaciu povinnosť. Ak rodič neplatí výživné dobrovoľne, možno podať na súde návrh na vyplácanie výživného. Ak chce osoba požiadať o výživné, musí na súde podať návrh na zrýchlené konanie vo veciach platobného rozkazu v súvislosti s výživným na dieťa alebo žalobu (návrh na určenie výživného). Pri podávaní návrhu na určenie výživného na maloleté dieťa sa neplatí žiadny štátny poplatok.

Zrýchlené konanie vo veciach platobného rozkazu je zjednodušený postup, v ktorom vyplácanie výživného možno nariadiť iba v prípade, že pohľadávka na výživné sa týka maloletého dieťaťa, meno rodiča, ktorý je povinný na plnenie výživného, je uvedené na rodnom liste dieťaťa, výživné neprekročí 200 EUR mesačne a druhý rodič nespochybní vyplácanie výživného. Ak nie sú splnené podmienky na podanie návrhu na vydanie platobného rozkazu, na získanie výživného je nutné podať žalobu na okresnom súde v mieste pobytu dieťaťa.

Ďalšie podrobnosti o zrýchlenom konaní vo veciach platobného rozkazu v prípade pohľadávky na výživné na maloleté dieťa sú dostupné [tu](#). Tlačivo žaloby na vyplácanie výživného na dieťa je k dispozícii [tu](#).

4 Je možné podať návrh v mene príbuzného (ak áno, ktorý stupeň príbuznosti) alebo dieťaťa?

Na výživné sú oprávnené maloleté deti. Keďže maloleté deti majú obmedzenú spôsobilosť právne konať, žalobu podá na súde v mene dieťaťa rodič, ktorý je zákonným zástupcom dieťaťa – teda rodič, ktorý zákonne vykonáva rodičovské práva a povinnosti. Ak bol dieťaťu pridelený zákonný poručník, návrh podáva poručník dieťaťa pôsobiaci ako zákonný zástupca dieťaťa.

Dospelá osoba so spôsobilosťou právne konať podáva návrh na priznanie výživného nezávisle.

5 Ak chcem podať návrh na začatie súdneho konania, ako zistím, ktorý súd je príslušným súdom?

Ak sa na súd podá návrh s cieľom prinútiť rodiča, aby si plnil vyživovaciu povinnosť voči maloletým dieťaťom, súd sa touto vecou zaoberá ako vecou výživného. Žaloba vo veci výživného sa musí predložiť na okresnom súde v mieste pobytu dieťaťa. Ak dieťa nemá pobyt v Estónsku, návrh sa podáva podľa miesta pobytu odporcu. Ak odporca nemá pobyt v Estónsku, návrh sa podáva podľa miesta pobytu navrhovateľa.

O výživné možno žiadať aj v zrýchlenom konaní vo veciach platobného rozkazu (pozri odpoveď na otázku č. 3).

6 Musím ako navrhovateľ podať návrh na súd prostredníctvom tretej osoby (napr. právneho zástupcu, ústredného alebo miestneho orgánu atď.)? Ak nie, aký postup sa uplatňuje?

Ak sa má na súde konať vo veci výživného na dieťa, je nutné podať žalobu, pričom nie je nevyhnutne potrebná odborná právna pomoc, ani služby sprostredkovateľa. Súd nariadi vyplácanie výživného odo dňa podania žaloby. Na jej základe však môže súd nariadiť aj spätné vyplatenie výživného až za jeden rok pred podaním žaloby.

Tlačivo žaloby na vyplácanie výživného na dieťa je k dispozícii [tu](#).

7 Som povinný zaplatiť poplatky za začatie súdneho konania? Ak áno, aká je ich pravdepodobná výška? Ak nemám dostatočné finančné prostriedky, môžem získať právnu pomoc na pokrytie trov konania?

Za podanie žaloby na výkon vyživovacej povinnosti v súvislosti s maloletým dieťaťom, ani za preskúmanie návrhu na uplatnenie zrýchleného konania vo veciach platobného rozkazu v súvislosti s pohľadávkou na výživné na dieťa sa neplatí žiadny štátny poplatok.

Existuje možnosť požiadať o štátnu právnu pomoc alebo procesnú pomoc na pokrytie trov konania.

V prípade využitia štátnej právnej pomoci prideli Estónska advokátska komora danej osobe advokáta. Úlohou advokáta je zastupovať osobu v konaní a poskytovať jej poradenstvo. Štátna právna pomoc je k dispozícii osobám, ktoré vzhľadom na svoju finančnú situáciu nie sú schopné platiť za odborné

právne služby v čase, keď potrebujú právnu pomoc, alebo sú schopné platiť za ne len čiastočne alebo v splátkach. Takisto môže ísť o osoby, ktorých finančná situácia by im po zaplatení za právne služby znemožnila zabezpečiť si živobytie. Poskytnutie štátnej právnej pomoci nezbavuje osobu povinnosti znášať iné trovy konania.

Žiadosti o štátnu procesnú pomoc na pokrytie procesných trov môžu podávať osoby, ktoré nie sú schopné uhradiť tieto trovy vzhľadom na svoju finančnú situáciu alebo ktoré sú schopné uhradiť ich len čiastočne alebo v splátkach. Musí existovať aj dostatočný dôvod predpokladať, že plánovaná účasť na konaní bude úspešná.

Tlačivo žiadosti o procesnú pomoc pre fyzické osoby a oznámenie o osobnej a finančnej situácii žiadateľa a rodinných príslušníkov sú k dispozícii [tu](#).

8 Aký druh výživného súd pravdepodobne prizná? Ako sa vypočítava výška výživného? Ak sa zmenia životné náklady alebo rodinné pomery, môže byť rozhodnutie súdu o výživnom zmenené? Ak áno, ako (napr. systémom automatickej indexácie)?

Súd môže nariadiť, aby sa ako výživné maloletému dieťaťu vyplácala pevná alebo pohyblivá suma, pričom stanoví základ pre výpočet výšky výživného.

Súdy väčšinou nariaďujú vyplácanie výživného v mesačných platbách. Mesačné výživné na jedno dieťa však nesmie byť nižšie ako jedna polovica minimálnej mesačnej mzdy stanovenej vládou republiky (minimálne výživné teda bolo 177,50 EUR na dieťa v roku 2014 a 195 EUR v roku 2015). Súd však môže znížiť výživné na sumu nižšiu ako minimálna mesačná mzda stanovená vládou, ak je na to oprávnený dôvod. Oprávnené dôvody môžu v tomto prípade zahŕňať neschopnosť rodiča pracovať alebo situáciu, keď osoba povinná na plnenie výživného vyživuje iné závislé osoby.

Povinná osoba môže požiadať o možnosť platiť výživné nejakým iným spôsobom, ak je na to oprávnený dôvod. Rodičia sa môžu navzájom dohodnúť na podrobných pravidlách plnenia vyživovacej povinnosti vo vzťahu k dieťaťu a určiť, ako a v akých intervaloch sa výživné bude platiť.

Rozsah výživného sa stanovuje na základe potrieb a zvyčajného životného štýlu dieťaťa. Zvyčajný životný štýl dieťaťa závisí od finančných prostriedkov rodičov. Ak sa zmenia dôvody vyplácania výživného, ktorýkoľvek z účastníkov môže podať na súd návrh na zvýšenie alebo zníženie výživného. Štátny poplatok za návrh na zmenu výšky výživného sa vypočítava na základe sumy, ktorej sa návrh týka, a sumy, o ktorú sa výživné má zvýšiť.

Ak sa zmena schváli, výšku výživného možno väčšinou zmeniť od dátumu prijatia rozhodnutia – nemožno teda zmeniť výšku dosiaľ nevyplatených súm výživného.

V Estónsku sa výška výživného automaticky zmení, ak je výživné nariadené rozhodnutím súdu viazané na minimálnu mesačnú mzdu stanovenú vládou a ak sa toto minimum zmení. Minimálnu mesačnú mzdu možno nájsť [tu](#).

9 Ako a komu sa vypláca výživné?

Výživné sa vo všeobecnosti vypláca ako pravidelná peňažná čiastka. Osoba povinná plniť vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu môže požiadať o možnosť poskytovať výživné nejakým iným spôsobom, pokiaľ na to má oprávnený dôvod. Výživné sa vypláca vo forme dávky od rodiča maloletého dieťaťa, najmä ak rodič nežije s dieťaťom alebo ak sa nepodieľa na jeho výchove. Výživné sa platí vopred za každý kalendárny mesiac. Hoci príjmom vyživného je dieťa, výživné sa vo všeobecnosti musí vyplácať druhému rodičovi. Výživné sa môže vyplácať priamo dieťaťu, ak sa tak rodičia dohodli alebo tak rozhodol súd.

10 Ak príslušná osoba (osoba povinná na plnenie výživného) neplatí výživné dobrovoľne, ako ju možno k tomu donútiť?

Ak rozhodnutie súdu nariaďujúce výživné nadobudlo právoplatnosť alebo ak je okamžite vykonateľné, ale druhý rodič ho neplní, je potrebné obrátiť sa na súdneho exekútora. Ak povinný v požadovanej lehote nevykoná platby uvedené v rozhodnutí, súdny exekútor na základe návrhu osoby, ktorá vykonala úkony na začatie konania, zariadi zhabanie majetku povinného. Zhabanie majetku povinného si vyžaduje, aby bolo súdnemu exekútorovi poskytnuté rozhodnutie súdu spolu s návrhom na jeho výkon. V návrhu na výkon rozhodnutia je nutné uviesť informácie o povinnom a jeho majetku (bydlisko, kontaktné údaje, známe informácie o majetku). Ak si navrhovateľ želá, aby súdny exekútor využil všetky možnosti na získanie dlžného výživného stanovené v právnych predpisoch, do návrhu na výkon rozhodnutia je nutné uviesť, že navrhovateľ si uplatňuje nárok na vyplatenie zo zapísaného nehnuteľného majetku, hnutelného majetku a pohľadávok povinného. V rámci výkonu rozhodnutia má výživné na dieťa prednosť pred inými pohľadávkami a na uspokojenie pohľadávky na výživné možno zhabať väčšie množstvo majetku.

11 Opíšte prosím stručne prípadné obmedzenia výkonu, najmä normy na ochranu dlžníka a premlčacie alebo prekluzívne lehoty vo vašom systéme.

Osoby sú oslobodené od vyživovacej povinnosti, ak s ohľadom na svoje ďalšie povinnosti a stav majetku nie sú schopné platiť výživné inej osobe bez toho, aby ohrozili svoje vlastné zvyčajné živobytie. Rodičia však nie sú oslobodení od vyživovacej povinnosti v súvislosti s vlastnými maloletými deťmi. Súd takisto môže oslobodiť povinnú osobu (povinného) od vyživovacej povinnosti, skrátiť lehotu na plnenie povinnosti alebo znížiť výživné, ak je mimoriadne nespravodlivé požadovať plnenie povinnosti, napríklad ak sa osoba oprávnená na výživné dostala do situácie, keď potrebuje pomoc, pre svoje vlastné nerozumné činy.

Náhrada škody v dôsledku neplatenia výživného a neplnenia povinnosti sa môže žiadať späť za maximálne jeden rok. Premlčacia lehota pre platenie výživného ako vyživovacej povinnosti je tri roky pre každú jednotlivú povinnosť. Premlčacia lehota sa začína na konci kalendárneho roka, v ktorom sa pohľadávka zodpovedajúca povinnosti stane splatnou. Vyživovacia povinnosť je osobná povinnosť, ktorá sa končí smrťou oprávnenej alebo povinnej osoby. Výnimky sa uplatňujú v prípade preddavkov a vyrovnávacích súm.

12 Existuje nejaká organizácia alebo správny orgán, ktorá mi môže pomôcť pri vymáhaní výživného?

Ústredným orgánom pre cezhraničné spory o výživné je Ministerstvo spravodlivosti. Cezhraničnými spormi o výživné sa zaoberá Útvar pre medzinárodnú justičnú spoluprácu Oddelenia pre trestnoprávnu politiku na Ministerstve spravodlivosti.

Pri podávaní žaloby o výživné na súde možno požiadať o [štátnu právnu pomoc](#). Neexistujú žiadne osobitné organizácie, ani orgány poskytujúce pomoc v prípade vnútroštátnych pohľadávok na výživné.

13 Môžu subjekty (vládne alebo súkromné) úplne alebo čiastočne plniť vyživovaciu povinnosť namiesto osoby povinnej na plnenie výživného?

Rodič vychovávajúci dieťa má právo požiadať o štátne výživné Radu pre sociálne poistenie (*Sotsiaalkindlustusamet*). Toto výživné je dočasná pomoc od štátu pre rodiča, ktorý sám vychováva a živí dieťa. Štát platí výživné v mene rodiča, ktorý neplatí výživné, pričom peniaze od neho vymáha neskôr. Štátne výživné sa danej osobe vypláca v spojení so súdnym konaním vo veci výživného. Podmienkou na získanie štátneho výživného je, že osoba musí podať na súd návrh na vyplácanie výživného buď v zrýchlenom konaní vo veciach platobného rozkazu, alebo ako žalobu.

Štátne výživné sa vypláca maximálne **90 dní**. Denná výška štátneho výživného je 1/3 dávky na dieťa (3,20 EUR v roku 2014) a štátne výživné sa vypláca len raz.

Ďalšie informácie o postupe žiadosti o túto dávku nájdete na tejto [stránke](#).

14 Ak som v Slovenskej republike a osoba povinná na plnenie výživného má bydlisko v inej krajine:

14.1 Môže mi orgán štátnej správy alebo súkromná organizácia v Slovenskej republike poskytnúť pomoc?

Pomoc v súvislosti so získaním výživného podľa nariadenia Rady (ES) č. 4/2009 možno získať od Útvaru pre medzinárodnú justičnú spoluprácu Ministerstva spravodlivosti.

Ak chce osoba požiadať o výživné v inej krajine, musí podať žiadosť na začatie konania vo veci výživného Útvaru pre medzinárodnú justičnú spoluprácu estónskeho Ministerstva spravodlivosti a príslušnému orgánu druhej krajiny. K žiadosti je nutné priložiť kópiu rodného listu dieťaťa (detí) alebo rozhodnutia súdu, ktorým sa stanovuje otcovstvo. Ak otcovstvo nebolo stanovené, musí to byť uvedené v žiadosti zaslanej druhej krajine.

Tlačivo žiadosti je k dispozícii [tu](#).

14.2 Ak áno, ako je možné kontaktovať príslušný orgán štátnej správy alebo súkromnú organizáciu?

Útvar pre medzinárodnú justičnú spoluprácu estónskeho Ministerstva spravodlivosti možno kontaktovať telefonicky na číslach +372 6 208 183, +372 6 208 186 a +372 6 208 190 alebo e-mailom na adrese central.authority@just.ee.

15 Ak som v inej krajine a osoba povinná na plnenie výživného je v Slovenskej republike:

15.1 Môžem podať návrh priamo orgánu štátnej správy alebo súkromnej organizácii v tomto členskom štáte?

Žiadateľ s pobytom v inej krajine svoju pohľadávku najlepšie uplatní tak, že sa obráti na príslušný orgán v krajine pobytu a tento orgán následne kontaktuje estónske Ministerstvo spravodlivosti.

15.2 Ak áno, ako je možné kontaktovať uvedený orgán štátnej správy alebo súkromnú organizáciu a aký typ pomoci mi môžu poskytnúť?

Pozri odpoveď na otázku č. 16.

16 Je tento členský štát viazaný Haagskym protokolom z roku 2007?

Haagsky protokol z roku 2007 ratifikovala Európska únia, ktorej členským štátom je Estónsko od 1. mája 2004.

17 Ak tento členský štát nie je viazaný Haagskym protokolom z roku 2007, ktoré právo sa použije na pohľadávky na výživné podľa jeho predpisov medzinárodného práva súkromného? Ktoré sú zodpovedajúce predpisy medzinárodného práva súkromného?

Pozri odpoveď na otázku č. 18.

18 Aké sú pravidlá prístupu k spravodlivosti pri cezhraničných prípadoch v rámci EÚ podľa štruktúry kapitoly V nariadenia o vyživovacej povinnosti?

V cezhraničných veciach v rámci Európskej únie týkajúcich sa návrhov o výživné je podľa nariadenia k dispozícii štátna právna pomoc a štátna procesná pomoc. Tým je zaistené, aby príslušná osoba bola v konaní zastúpená osobou so zodpovedajúcimi právnymi poznatkami a aby mala prístup k spravodlivosti prostredníctvom pokrytia trov konania. V pravidlách pre štátnu právnu pomoc a procesnú pomoc sa uvádza, že sa uplatňuje vnútroštátne právo, pokiaľ v nariadení Rady (ES) č. 4/2009 nie je stanovené inak.

Rovnaké záruky, ktoré platia pre osoby s pobytom v Estónsku, v zásade platia aj pre osoby žijúce v iných členských štátoch EÚ. V prípade cezhraničných vecí výživného poskytuje právnu pomoc a poradenstvo, ako aj štátnu právnu pomoc a procesnú pomoc ústredný orgán, teda Útvar pre medzinárodnú justičnú spoluprácu Ministerstva spravodlivosti, v súlade s nariadením Rady (ES) č. 4/2009 a – v súvislosti s časťami, na ktoré sa nevzťahuje nariadenie –, na základe vnútroštátneho práva.

19 Aké sú opatrenia, ktoré prijíma tento členský štát, aby zabezpečil fungovanie aktivít opísaných v článku 51 nariadenia o vyživovacej povinnosti?

Na účely cezhraničnej justičnej spolupráce bol stanovený ústredný orgán – Ministerstvo spravodlivosti. Pomoc v súvislosti so získaním výživného podľa nariadenia Rady (ES) č. 4/2009 možno získať od Útvaru pre medzinárodnú justičnú spoluprácu Ministerstva spravodlivosti, ktorý vedie konania týkajúce sa medzinárodných žiadostí o právnu pomoc.

Posledná aktualizácia: 16/10/2017

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Členské štáty zodpovedné za spravovanie stránok s národným obsahom práve aktualizujú časť obsahu na tomto webovom sídle vzhľadom na vystúpenie Spojeného kráľovstva z Európskej únie. Ak sa na stránkach nachádza obsah, v ktorom sa táto skutočnosť ešte nezohľadnila, nejde o zámer a čoskoro dôjde k náprave.